

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Úřad práce České republiky, Krajská pobočka v Pardubicích, kontaktní pracoviště Polička**, se sídlem Nádražní 591, Polička, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 4. 2015, čj. 10 A 38/2015 - 11,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 4. 2015, čj. 10 A 38/2015 - 11, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobou ze dne 26. 2. 2015 se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného a navrhoval, aby soud určil, že (i) pokyn žalovaného určený žalobci ke sdělení informace o obytném prostoru, aniž by žalobce podal žádost o příspěvek na živobytí, je svévolný; že (ii) zahájení řízení Úřadem práce ČR, Krajskou pobočkou v Pardubicích, kontaktním pracovištěm v Poličce (dále jen „kontaktní pracoviště úřadu práce“) v únoru 2015 je aktem vyhrožování žalobci a uvádění v tíseň; a že (iii) pokyn téže úřadovny Úřadu práce ČR žalobci, aby stvrdil obdržení nevyžádané informace o tom, že došlo o novele zákona o hmotné nouzi, je šikanou, tedy nezákonností.

[2] Krajský soud vyzval žalobce usnesením ze dne 27. 2. 2015, čj. 10 A 38/2015 - 6, k úhradě soudního poplatku za podanou žalobu ve lhůtě 7 dnů a poučil jej o následcích neuposlechnutí této výzvy a o jeho právu žádat o osvobození od soudních poplatků. Žalobce převzal toto usnesení dne 6. 3. 2015 a dne 13. 3. 2015 krajskému soudu sdělil, že

„za nezaplatitelnou žalobu neuhradí ani jedinou českou korunu, už vůbec ne v nepřiměřené lhůtě.“

[3] Krajský soud řízení zastavil usnesením ze dne 21. 4. 2015, čj. 10 A 38/2015 – 11. V odůvodnění tohoto usnesení uvedl, že podle položky 18 bodu 2 písm. d) Sazebníku soudních poplatků činí soudní poplatek za žalobu na ochranu před nezákonným zásahem 2000 Kč. Podle § 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) je poplatek splatný podáním žaloby. Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích platí, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Protože žalobce nezaplatil poplatek na výzvu krajského soudu, ačkoli byl poučen o následcích tohoto postupu, krajský soud řízení zastavil.

II.

[4] Proti shora uvedenému usnesení krajského soudu o zastavení řízení podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. Mimo jiné namítl, že řízení ve věcech pomoci v hmotné nouzi a státních dávek jsou osvobozena podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích, označil napadené usnesení za svévolné a uvedl, že je oprávněn s ním polemizovat v kasační stížnosti.

III.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

IV.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Na úvod je třeba pro pořádek uvést, že kasační soud netrval na zastoupení stěžovatele advokátem. V řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku by totiž trvání na povinném právním zastoupení nebo dokonce na splnění poplatkové povinnosti znamenalo jen řetězení řešeného problému a ve svém důsledku by popíralo smysl samotného řízení (srov. např. rozsudek ze dne 25. 4. 2007, čj. 9 As 3/2007 - 77).

[9] Stěžovatel uplatnil v podstatě jedinou projednatelnou kasační námitku, že řízení ve věcech pomoci v hmotné nouzi a státních dávek jsou osvobozena od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud stěžovateli přisvědčil.

[10] Nejvyšší správní soud zjistil ze soudního spisu, že stěžovatel se podanou žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu, který měl spočívat v tom, že po něm kontaktní pracoviště úřadu práce vyžadovalo součinnost v souvislosti se změnou tiskopisu „*Informace o užívaném bytu (obývaném prostoru)*“, která nastala v důsledku novely zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

[11] Podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích se od poplatku osvobozují mimo jiné i řízení ve věcech pomoci v hmotné nouzi a státních dávek.

[12] Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2014, čj. 4 Ans 11/2013 – 25, č. 3152/2015 Sb. NSS (dostupné na www.nssoud.cz), „*se osvobození od soudních poplatků podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích vztahuje na všechny typy soudních řízení upravené v soudním řádu správním.*“ Osvobození od soudních poplatků podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona o soudních poplatcích se tedy uplatní i v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s.

[13] Krajský soud postupoval v rozporu se shora citovaným právním názorem rozšířeného senátu, pokud po žalobci vyžadoval zaplacení soudního poplatku za podanou žalobu. Napadené usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je z toho důvodu nezákonné.

[14] Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V novém řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. června 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu